Doğu Akdeniz Mozaiklerinde Eros ve *erotes* Betimleri

Özet

Füsun TÜLEK[1]

Antakya, Zeugma ve Kilikia'nın mozaik repertuvarında, yerel halkın günlük yaşamını canlandıran veya hikayeler anlatan, janr-tür sahnelerinde neşeli ve şakacı Eros'u veya *erotes*-onun birçoğunu betimleri sergilenmektedir. Eros, Theogonya'da Hesiodos tarafından ilk tanrılardan biri olarak bahsedilir, ancak daha sonra Klasik mitolojide, erotes olarak birçok figürle temsil edilen bir okla neşeli, kanatlı bir aşk tanrısına dönüşür; Bazıları için *nymph*-perilerin çocukları oldukları için sayıları çoktur. Eros aynı zamanda aşk tanrıçası Afrodit ile de ilişkilendirilir ve düğünlerde yapılan konuşmalarda her ikisinin de adı geçer. Eros, Afrodit'in yaşamını betimleyen sahnelerde de önemli bir rol oynamakta, sanata derinlik ve anlam katan vazgeçilmez bir eşlik eden kompozisyon figürü olarak hizmet vermektedir. Edebiyatın yanı sıra görsel sanatlar, heykel, fresk ve mozaiklerde, Roma dönemine tarihlenen, kanatlı veya kanatsız tek Eros veya tam figürlü *erotes* betimlerine sıklıkla rastlanmaktadır. Bu makale, çoğunlukla yerel kökenli olan bu sanat eserlerinin çeşitli örneklerini göstererek Roma kültürünün söz konusu bölgelerin sanatlarındaki etkisini ortaya koyacaktır.

Anahtar kelimeler: Eros, *erotes*, Afrodit, nymf-periler, zemin mozaiği, fresk, heykel, Doğu Akdeniz

[1] Prof. Dr. Kocaeli University, tulekfusun@gmail.com

Eros and *erotes* Representations in the East Mediterranean Mosaics

Abstract

Füsun TÜLEK[2]

The mosaic repertoire of Antioch, Zeugma, and Cilicia display representations of Eros or many of him as erotes jolly and playful in genre scenes, animating the daily life of locals or narrating stories. Eros is mentioned by Hesiod in Theogony as one of the first gods, but later in Classical mythology, he transforms into a joyful winged deity of love with an arrow represented in multiple figures as *erotes;* for some, they are many because they are the children of nymphs. Eros is also associated with Aphrodite, the goddess of love, and in the speeches given at the bridal matrimony, both the names are evoked. Eros plays a significant role in representations of the life of Aphrodite, serving as an indispensable accompanying compositional figure that adds depth and meaning to the art. Besides literature, in visual arts, sculpture, fresco, and mosaics, single Eros or erotes representations in full figure, winged or not, are frequent, dated to the Roman period. The present paper will illustrate several examples of these works of art, mainly of local origin, and pinpoint the impact of Roman culture in the arts of the mentioned regions.

Key words: Eros, *erotes,* Aphrodite, nymphs, floor mosaic, fresco, sculpture, East Mediterranean

[2] Prof., Kocaeli University, tulekfusun@gmail.com